

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КОМПОЗИЦІЯ

Спеціальність	025 Музичне мистецтво	
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	
Ступінь вищої освіти	Бакалавр	
Освітньо-професійна програма	Музикознавство та композиція	
Курс	1-4	
Семестр	1-8	
Обсяг дисципліни (години / ECTS)	480 /16	
Статус дисципліни (обов'язкова / вибіркова)	Обов'язкова	
Мова викладання	Українська	
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, по батькові	Гайденко Ігор Анатолійович
	Науковий ступінь, вчене/ почесне звання	Кандидат мистецтвознавства, доцент
	Посада	Доцент кафедри композиції та інструментування
	Профіль викладача, e-mail	http://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/composition/Gaidenko.pdf ihaidenko@gmail.com
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, по батькові	Савченко Ганна Сергіївна
	Науковий ступінь, вчене/ почесне звання	Кандидат мистецтвознавства, доцент
	Посада	Завідувач кафедри композиції та інструментування
	Профіль викладача, e-mail	http://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/composition/Savchenko.pdf Ianna2@ukr.net
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, по батькові	Богатирьов Володимир Олександрович
	Науковий ступінь, вчене/ почесне звання	-

	Посада	Викладач кафедри композиції та інструментування
	Профіль викладача, e-mail	http://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/composition/Bogatyriov.pdf izzbva@gmail.com
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, по батькові	Палачова Катерина Володимирівна
	Науковий ступінь, вчене/почесне звання	-
	Посада	Викладач кафедри композиції та інструментування
	Профіль викладача, e-mail	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/composition/Palachova%20(2).pdf vinniamina@gmail.com
Анотація		Композиція є головною дисципліною професійної підготовки за фахом, яка спрямована на виявлення і розкриття здібностей і творчих можливостей здобувача освіти, досягнення ним професійної майстерності, достатньої для успішної подальшої діяльності. Для цього застосовується комплексний підхід, націлений на формування творчої особистості.
Мета дисципліни		Метою навчальної дисципліни є професійне опанування різноманітних жанрів, стилів, форм і композиційних технік із урахуванням схильностей, обдарованості та творчого потенціалу здобувача освіти.
Програмні результати навчання		<p>ПРН4. Аналізувати музичні твори з визначенням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.</p> <p>ПРН5. Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.</p> <p>ПРН8. Демонструвати музично-аналітичні навички під час створення виконавських, музикознавчих, композиторських та педагогічних інтерпретацій.</p> <p>ПРН9. Демонструвати володіння теоретичними та практичними основами інструментування, аранжування музики та композиції, уміння перекладати музичні твори для різних колективів (оркестру, ансамблю, хору).</p> <p>ПРН11. Застосовувати теоретичні знання та навички в редакторській/менеджерській/лекторській/звукорежисерській практичній діяльності.</p> <p>ПРН12. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.</p> <p>ПРН15. Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.</p> <p>ПРН17. Демонструвати аргументовані знання щодо особливостей музичних стилів різних епох.</p>
Загальні компетентності		<p>ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК6. Навички міжособистісної взаємодії.</p>

	<p>ЗК7. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК9. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>ЗК12. Здатність працювати автономно.</p> <p>ЗК14. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК15. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК17. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу й суспільство, у розвитку суспільства, техніки й технологій; використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p>
<p>Фахові (спеціальні) компетентності</p>	<p>СК3. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.</p> <p>СК4. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності теорії та практики музичного мистецтва.</p> <p>СК6. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.</p> <p>СК9. Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.</p> <p>СК11. Здатність оперувати професійною термінологією.</p> <p>СК12. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в практичній діяльності.</p> <p>СК13. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.</p> <p>СК15. Здатність здійснювати редакторську / менеджерську / лекторську / аранжувальну / звукорежисерську діяльність у сфері музичного мистецтва.</p> <p>СК16. Здатність використовувати засоби масової інформації для просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень музичної культури.</p> <p>СК17. Здатність застосовувати традиційні й альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності.</p> <p>СК18. Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві, композиторській творчості та музичній педагогіці.</p>
<p>Зміст навчальної дисципліни</p>	<p><i>Тема 1.</i> Тема як основа музичного твору і формотворення. Тематичний розвиток. Типи музичної фактури.</p> <p><i>Тема 2.</i> Інструментальні й вокальні/хорові жанри в простих формах (період, проста двочастинна форма, проста тричастинна форма (кількість 2-3). Або інструментальний/вокальний/хоровий цикл сюїтного типу (кількість 1).</p> <p><i>Тема 3.</i> Інструментальні й вокальні/хорові жанри в складних формах (складна тричастинна форма, рондо; кількість 2).</p>

	<p>Або інструментальний/вокальний/хоровий цикл сюїтного типу (кількість 1).</p> <p><i>Тема 4.</i> Варіаційна форма (кількість 1-2).</p> <p><i>Тема 5.</i> Сонатна форма (кількість 1). Соната (кількість 1) /сценічні твори (опера сцена, дитяча опера, одноактні опера чи балет, музика до драматичної вистави (кількість 1).</p> <p><i>Тема 6.</i> Масштабний інструментальний/вокальний/хоровий цикл сонатного або сюїтного типу для різних ансамблевих/оркестрових складів (кількість 1, тривалість від 10 хвилин).</p> <p><i>Тема 7.</i> Одночастинна/циклічна композиція для камерного оркестру/для камерного оркестру із солістом/солістами/ хором (кількість 1, тривалість від 10 хвилин). У 7 семестрі на іспит може буде поданий клавір твору.</p>
Види занять	Індивідуальні заняття, самостійна робота
Методи навчання	Словесний метод, дискусія, практичний метод; наочний (демонстративний) метод; аналіз музичних творів для вирішення творчих завдань; відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота (аналіз музичних творів з метою вирішення творчих завдань, розв'язання творчих завдань у самостійній роботі над композицією із врахуванням зауважень і рекомендацій викладача, за потреби – робота з науковими джерелами (конспектування, тезування).

<p>Форми та методи оцінювання</p>	<p>Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС відповідно до Положення про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти.</p> <p>Поточний контроль (мак 60 балів): контроль виконання поточних завдань у вигляді обговорення виконаної самостійної роботи здобувачем освіти (робота над власною композицією, аналіз музичних творів з метою вирішення творчих завдань, за потребою – конспектування, тезування наукових джерел) здійснюється викладачем на кожному індивідуальному занятті з виокремленням невирішеної проблеми і подальшим накресленням стратегії написання композиції.</p> <p>Підсумковий семестровий контроль (мак 40 балів): екзамен. Екзамени у 1-8 семестрах передбачають демонстрацію виконаних протягом семестру творчих робіт (створених композицій), оформлених у нотний текст відповідно до встановлених кафедрою вимог (окрім особливих випадків, визначених у змісті навчальної дисципліни).</p> <p>Умовою допуску до підсумкового семестрового контролю є виконання програми навчальної дисципліни й отримання за виконання завдань поточного контролю не менше ніж 20 балів.</p> <p>Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60.</p>
<p>Особливості та політики дисципліни</p>	<p>Під час вивчення навчальної дисципліни викладач та здобувачі комунікують завдяки таким засобам, як: листування через e-mail, посилання на google-диск, телефонний зв'язок, Viber, Telegram.</p> <p>Від студентів очікується регулярне відвідування усіх видів занять згідно з розкладом.</p> <p>Порядок повторного проходження контрольних заходів та ліквідації академічної заборгованості визначено Положенням про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти.</p> <p>Необхідною вимогою під час навчання є дотримання академічної доброчесності (списування (в т. ч. з використанням гаджетів) під час поточного та підсумкового контролю заборонено).</p> <p>В Університеті панують взаємоповага, шанобливість, чесність.</p>

**Рекомендовані джерела
інформації**

1. Малий, Д. М. (2018). *Специфіка композиторського мислення у музиці останньої треті ХХ – початку ХХІ століть*. [Дис. канд. мистецтвознавства, Харківський національний університет мистецтв імені І. П. Котляревського].
2. Тукова, І. Г. (2019). Звукопошукова тенденція у композиторській практиці другої половини ХХ – початку ХХІ століття. *Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського*, 3(44), 56–69.
3. Щетинський, О. С. (2023). *«Типологія композиторської самоактуалізації (з творчої лабораторії Л. Грабовського, В. Баля і В. Бібіка)»*. [Дис. канд. мистецтвознавства, Харківський національний університет мистецтв імені І. П. Котляревського].
4. Hindemith, P. (2020). *The Craft of Musical Composition: Book 2. Exercises in Two-Part Writing*, translated by Otto Ortmann. London: Schott Music.

Силабус розроблено відповідно до робочої програми навчальної дисципліни «Композиція», затвердженої науково-методичною радою Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського 30 серпня 2023 р., протокол № 1.